

Idekatalog til Mutter & Mus - Bondegårdsdyr

Aktiviteter

Eventyrlig læsning

Hvad skal der bruges?

- Bog
- Børn
- Kostumer

Aktiviteten

Man vælger at læse et eventyr, f.eks. H.C. Andersen "Hvad fatter gør er altid det rigtige", højt for en børnegruppe af valgfri størrelse. Løbende i eventyret forsøger man at gå i dialog med børnene, hvor man snakker om de forskellige billeder og handlinger fra eventyret. Man inddrager således børnene i historie læsningen.

Mens der bliver læst højt kan børnene have kostumerne på, hvis de har lyst.

Læreplanstemaer:

I denne aktivitet indgår læreplanstemaerne *kommunikation og sprog, kultur, æstetik og fællesskab, alsidig personlig udvikling og social udvikling.*

I aktiviteten eventyrlig læsning indgår kommunikation, fordi man inddrager børnene i læsningen ved at have en dialog med dem om eventyret. Som pædagog viser man en indlevelse i eventyret og viser at man er nysgerrig, dette gør at kommunikationen mellem pædagogen og børnene bliver synliggjort. Sproget bliver brugt, da der indlæres nye ord og børnene får mulighed for at ytre sig om tanker og følelser, idet at de bliver inddraget i eventyret.

Kultur bliver brugt i aktiviteten, fordi børnene får læst et eventyr højt af HC. Andersen, som er en del af den danske kultur. Fællesskabet bliver inddraget, da børnene får lov til at ytre sig hver især. De sidder sammen og får læst eventyret højt, hvor de efterfølgende kan have en dialog om eventyret.

Den personlige udvikling sker, idet børnene indgår i et fællesskab. De lærer, hvordan de agerer i fællesskabet og finder sin plads i den sociale arena, de befinder sig i.

Socialt udvikles der nye fællesskaber og venskaber. De får igennem historielæsningen, og gennem fællesskabet, nye sociale kompetencer, som de kan bruge i andre sociale sammenhænge. Det, at de har kostume på, gør at de kan "gemme" sig bag kostumet og måske blive mere modige. Dermed kan der opstå nye situationer blandt børnene, som de ikke er vant til.

Teori:

Når man skal lave dialogisk læsning med en børnegruppe, kræver det at pædagogen læser på en måde, så der bliver skabt mere sproglig interaktion fra barnets side, imens der bliver læst højt. Ved at inddrage barnet mere i læsningen, bliver det udfordret på det intellektuelle plan, hvilket resulterer i bedre sprogfærdigheder. Metoden stimulerer også barnets abstrakte tænkning.

Dialogisk læsning kan bruges til at øge det ekspressive og receptive ordforråd. (Sprogpakken.dk - dialogisk læsning - tekst, s.1)

Dialogisk læsning kan også hjælpe børn med sproglige udfordringer eks. hvis et barn har receptive vanskeligheder kan metoden hjælpe til at træne en række udvalgte ord, såkaldte målord, som gentages igen og igen. Målordene kan øves i alle faser af læsningen, både i samtalen om bogen før den læses, imens der bliver læst dialogisk læsning og efter bogen er læst. (Sprogpakken.dk - dialogisk læsning - tekst, s. 4)

Et eksempel kunne være fra vores aktivitet eventyrlig læsning, hvor vi har givet børnene plads til at fortælle eller spørge om noget, når der blev læst højt, vi har åbent op for en dialog med børnene ved at spørge ind til fortællingen både før læsningen, imens der bliver læst og efter læsningen.

Børnenes fantasihistorier

Forberedelse:

Finde rispose/lille genstand til at øve turtagning med.

Hvad skal der bruges?

- Kostumer
- Rispose/lille genstand

Aktiviteten:

Pædagogen starter med at fortælle børnene at man har glemt bogen "Hvad fatter gør, er altid det rigtige" og høre om børnene vil hjælpe med at huske historien.

Der bliver givet en rispose/en lille genstand, til det barn der fortæller, så de øver sig i turtagning.

Børnene må selv bestemme, hvad de vil fortælle om, det gør ikke noget, at eventyret ikke indgår i deres egne fantasihistorier. Man kan eventuelt finde på nogle emner, som børnene kan snakke om, hvis det er svært for dem at komme igang. De kan have kostumerne på imens, der bliver fortalt, hvis de har lyst.

Læreplanstemaerne:

I denne aktivitet indgår læreplanstemaerne *kommunikation og sprog, kultur, æstetik og fællesskab, alsidig personlig udvikling og social udvikling*.

Læreplanstemaet kommunikation og sprog. Børnene lærer gennem historiefortælling at sætte ord og sætninger sammen, de øver sig på de ord de kan og prøver måske også at sige nye ord. Historiefortælling styrker dem sprogligt, da de øver sig på deres sprog, men også kan lære noget af de andres sproglige fortællinger.

Kulturen sker gennem børnenes fortællinger. De inddrager ting fra deres hverdag, altså deres kultur, i de historier, de fortæller. Børnene sidder sammen og fortæller historier og er derfor en del af fællesskabet. De lærer at lytte til hinanden og om turtagning.

I den personlige udvikling lærer børnene noget om sig selv gennem deres fortællinger, da de bearbejder deres erfaringer, de lærer os noget af at lytte til de andres fortællinger.

Børnene får sociale kompetencer gennem fællesskabet, til at kunne indgå i andre sociale sammenhænge.

Teori:

Det funktionalistiske sprogsyn som Niels Mors snakker om: hvor man gør brug af uformaliserede læreprocesser, altså at børn lærer processen af dem selv. Tankegangen er, at det er lige lyst og

nødvendighed, der får børnene til at sige noget, og dermed får de et større sprogligt repertoire. De lærer sproget ved at imitere, eksperimentere med og bruge deres sprog. (Mors, N. 2015 s. 19) Vi sørger for at fange børnenes interesse og støtte dem i deres tendens til sprogstimulering. I vores aktivitet børnenes fantasihistorier, sætter vi nogle frie rammer, så vi ikke fastlåser børnene i, hvad de skal. De bestemmer selv, hvad de vil fortælle. Børnene lærer sproget, fordi det er en livsnødvendighed for dem i forhold til deres kulturelle, sociale samvær og samspil, og for sprogligt at kunne beherske sig selv, hinanden og verden.

Sprog har stor betydning for at kunne skaffe, sortere og tilegne sig viden og for at kunne ytre og formulere sig på selvstændige måder. At stimulere børns alsidige sproglige og kommunikative udvikling er derfor et centralt fokuspunkt i opdragelse og dannelse. (Mors, N. 2015, s. 1)

Mors, N.(2015). Sprogstimulering. I: H. Hede Jørgensen(red.), *Sprog som værktøj og legetøj*. Viborg: Academica.

Skattejagt

Forberedelse:

Man laver sæt af kort, som 2 og 2 passer sammen. Det ene kort er der et dyr på, det andet kort viser, hvad det pågældende dyr producerer. F.eks. billede 1: ko. Billede 2: mælk.

Man printer billeder ud af de kort der passer sammen, klipper dem til og laminerer dem til senere brug. Der laves 2 huller i de kort med dyret på. Dette gøres med en hullemaskine, så der kan bindes et bånd i, så børnene kan have dyret om halsen.

Man skal på forhånd lave en bevægelsesbane, hvor børnene kan hoppe frem og tilbage, løbe, gå, kravle eller andet. På banen gemmes det dyrene producerer, så børnene kan finde dem undervejs.

Hvad skal der bruges?

- billeder/tegninger af dyr
- billeder/tegninger af det dyret producerer
- lamineringsmaskine
- saks
- hulmaskine
- snor/gavebånd
- bevægelsesbane
- Kostumer

Aktiviteten:

Man laver grupper af 2, hvor det ene barn får dyret om halsen. Hvor de derefter skal gå på bevægelsesbanen og lede efter det kort, som passer til det, de har om halsen. Dvs. at det hold, som har koen om halsen, skal lede efter mælken. Børnene bør ikke vide præcist, hvad de skal lede efter, de skal dog vide, at de skal finde det, som passer til deres dyr. Hvis børnene skulle finde et kort, som ikke passer til deres eget dyr, skal kortet gemmes på ny. Når børnene har fundet deres kort, skal de gennemføre resten af bevægelsesbanen og derefter vise kortet til pædagogen, som står for aktiviteten.

Der kan naturligvis laves nye runder i aktiviteten, så alle børn prøver at have et dyr om halsen.

Under aktiviteten kan børnene have kostumer på, hvis de har lyst.

Læreplanstemaer:

I denne aktivitet indgår læreplanstemaerne *krop, sanser og bevægelse, natur, udeliv og science, alsidig personlig udvikling og social udvikling*.

I denne aktivitet indgår bevægelse, idet børnene fysisk bevæger sig rundt på en forhindringsbane. I vores aktivitet bevæger børnene sig både ved at hoppe, løbe, rutsche og gå på line.

Natur indgår i aktiviteten, da vi lærer børnene om produktionsdyrene, hvad de producerer og deres lyde. Eksempelvis lærte børnene, at grisen gav os bacon, og koen gav mælk.

Personlig og social udvikling kommer ligeledes til udtryk i denne aktivitet. De udvikler sig personlig ved, at de lærer noget om sig selv. De lærer gennem bevægelse, hvad de kan og ikke kan. Eksempelvis fandt nogen af børnene ud af, at de sagtens kunne gå på line. Børnene udvikler sig derudover også socialt, idet de er sammen i par. De lærer at lytte til hinanden og arbejde sammen.

Teori:

Barndommens udvikling har stor betydning, idet den danner grundlaget for udviklingen hele livet igennem. Et barns motoriske udvikling tager afsæt i barnets genetiske arv og vil herfra præges af de opvækstbetingelser, som barnet har, de muligheder barnet har for at udfolde sig og deltage i motoriske læreprocesser. (Wiegaard, 2015, s. 119).

Konkurrence og kamp ses oftest i sammenhæng med sport, dog kan dette også ses i pædagogiske sammenhænge. Forskellen, fra konkurrence i sport til i pædagogiske sammenhænge, er at det i pædagogiske sammenhænge ikke primært gælder om at slå en anden ud af aktiviteten, men man konkurrerer, fordi det er sjovt, motiverende og udfordrende. Der er fokus på at gøre sit bedste, at samarbejde og respektere sine modstandere og udvikle sig.

Dette ses i vores aktivitet, da børnene er sammen i par og dyster om at finde det, som passer til deres dyr. Det gælder ikke udelukkende om for børnene at finde det, der passer til netop deres dyr først, men det gælder om, at have det sjovt i samspil med de andre børn, som også leder efter deres kort. (Wiegaard, 2015, s. 269)

Rådne æbler

Forberedelse:

Man skal købe nogle æbler, så alle børn har hver sit æble. Så skal man klippe små papirlapper, hvor børnenes navne kan blive skrevet på, og finde farver frem så børnene kan tegne eller male på dem, så det bliver deres eget specielle navneskilt.

Hvad skal der bruges?

- Æbler
- Papir og saks
- Farver eller tuscher
- En sort sprittusch
- Store ispinde
- En lamineringsmaskine
- Kostumer

Aktiviteten:

Man starter med at give børnene hver deres papirlap, hvor de må male eller tegne på. Når børnene er færdige med det, skriver pædagogen navne på skiltene med en sprittusch, og laminerer dem, så de kan holde til hvilket som helst vejr. Dette kan godt tage lidt tid, så man kan lave en lille aktivitet i mellem eller lave skiltene dagen før. Efter skiltene er blevet lamineret, klistrer man skiltene på store ispinde, så de kan stå i jorden. Efter skiltene er lavet, går børnene og pædagogen ud i haven. Børnene lægger hver især sit æble og sætter navneskiltet ved siden af. Hver uge kan man så gå ud at se til æblerne og snakke med børnene om, hvad der er sket. Således kan børnene få en forståelse for forrådnelsesprocessen. De kan have kostumerne på under denne aktivitet, hvis de har lyst.

Læreplanstemaerne:

I denne aktivitet indgår læreplanstemaerne *natur, udeliv og science, kultur, æstetik og fællesskab, alsidig personlig udvikling og social udvikling*.

Børnene har gennem æblernes forrådnelse fået en forståelse for naturen og dens fænomener. Gennem undersøgelserne af æblerne, de skifter farver, bliver bløde osv., har børnene fået et indblik i science.

Børnene får i aktiviteten lov til at lave sit eget navneskilt, og får derfor lov til at udtrykke sig æstetisk. Udover det bidrager aktiviteten også til fællesskabet, da vi sammen laver navneskilte og ligger æblerne i haven.

Børnene lærer noget om sig selv gennem aktiviteten, da børnene agere sammen med andre. De lærer f.eks. hvordan de gør ting i forhold til andre.

Børnene lærer gennem fællesskabet sociale kompetencer, som de kan bruge i andre fællesskaber, og i andre relationer. De lærer også hvordan man agerer og respekterer hinanden i et fællesskab.

Teori:

Børn har en tilgang til verden, som er undersøgende og eksperimenterende, de er nysgerrig og stiller spørgsmål til tingene, her er science en god metode til at børnene kan afprøve ting. Det er vigtigt at børnene selv deltager i forsøgene og undersøgelserne, ellers bliver det hurtigt uinteressant for dem. Science bidrager til skabelsen af det kreative menneske, da science handler om undren, nysgerrighed, forestillinger, hypoteser og eksperimentering. Gennem science tilegner børnene sig kundskaber og færdigheder, som de på længere sigt kan bruge til at begribe og handle i verden på (Broström & Frøkjær, 2015, s. 9- 11).

Gennem vores aktivitet med æbler, får børnene lov til at observere, hvad der sker med dem fra gang til gang, og der er også nogle, som prøver at mærke, hvordan æblet er gået fra hårdt til blødt.

Det er meget afgørende for samfundet og menneskets overlevelse, at der løbende bidrages med teknologiske opfindelser og udvikling, så vi hele tiden forbedrer menneskers personlige, sociale og sundhedsmæssige livsbetingelser. En rapport fra Akademiet de tekniske videnskaber, viser at den opvoksende generation mangler naturvidenskabelig interesse, og at vi derfor som samfund mangler folk på de naturvidenskabelige uddannelser. Derfor er det vigtigt at pædagogerne sætter mere fokus på de naturvidenskabelige dimensioner, så børn kan blive mere motiveret til naturvidenskaben (Broström & Frøkjær, 2015, s. 9-10).

Klister klaster figurer 1

Forberedelse:

Start med at lede efter forskellige materialer, som man kan bruge til at lave papmache figurer fx. toilet/køkkenruller, hønsenet, aviser, ståltråd mm. Lav et "skabe figuren" bord hvor materialerne lægges på, og et "klister" bord med en masse aviser og tapet/melklister. Tapet/melklisteren hældes op i en skål og sættes på bordet.

Gang op for at lave en større portion klister, i denne opskrift er der lavet til 2 dl klister.

Hvad skal der bruges:

- Aviser
- Melklister
- Diverse materialer til at skabe figuren
- Skål

Melklister:

2 dl. vand

2 spsk. vand

1 spsk. sukker

Ingredienserne blandes sammen i en gryde og sættes over på svag varme. Husk at holde øje med blandingen og rør ofte til massen er tyk. Hældes over i glas/plastikbeholder med låg.

Aktiviteten:

Børnene starter med at sidde ved "skabe figur-bordet" og skaber deres figur, pædagogen støtter og hjælper undervejs. Derefter går børnene over til "klister-bordet", hvor avispapir rives i små stykker og klistres på figurerne. Børnene kan til dette vælge at bruge fingrene eller pensler. Børnenes figurer lægges til tørring, så de næste gang kan blive malet.

Klister klaster figurer 2

Forberedelse:

Man finder forskellig farver maling frem og pensler, og sætter dem på et bord. Udover det finder man nogle vandbærere, som børnene kan skylde pensler i, og deres papmache figurer frem, som de lavede sidst. Man finder også forklæder frem til børnene, så de ikke maler på tøjet.

Hvad skal der bruges?

- Papmache figurerne
- Maling
- Vandbægere
- Pensler
- Forklæder
- Diverse materialer - f.eks perler, piberenser, glimmerlim osv.

Aktiviteten:

Børnene får lov til at male deres papmache figurer, som de lavede sidst. De bestemmer selv hvilke farver de vil bruge, og hvordan den skal se ud. Efter malingen er tør, kan man sætte diverse materialer på, som man lige har liggende, selvfølgelig stadig efter børnenes valg.

Læreplanstemaerne:

I denne aktivitet indgår læreplanstemaerne *krop, sanser og bevægelse, kultur, æstetik og fællesskab, social udvikling, alsidig personlig udvikling*.

Børnene får i denne aktivitet brugt deres sanser, og det er især den taktile sans (følesansen) som sættes i spil, når børnene skal røre ved tapet/melklisteret, de får en oplevelse af, hvordan det er at røre ved, og hvordan de kan bruge det til at lave deres figurer med. Aktiviteten er æstetisk da, børnene får mulighed for at eksperimentere med diverse materialer og male deres figur i forskellige farver og lave mønstre. På den måde skaber børnene deres helt egen unikke figur gennem brug af deres fantasi og kreativitet.

Da børnene er sammen om at lave aktiviteten, er der mulighed for, at de kan indgå i forskellige sociale relationer både med hinanden og med pædagogen. Dette er med til at udvikle deres deltagelsesmuligheder og øve sig i at forhandle med hinanden og hjælpe hinanden. Pædagogen skal under aktiviteten huske at anerkende det enkelte barn, da det er med til, at der sker en personlig udvikling og udvider barnets erfaringsverden. Gennem oplevelsen med at skabe deres egen unikke figur får børnene mulighed for at udforske og fordybe sig i aktiviteten.

Teori:

I en kreativ proces udvikler børnene ifølge Malcolm Ross forskellige kompetencer. Den kompetence som er grundlæggende for at kunne arbejde skabende er sanserne, da der er en direkte sammenhæng mellem sansning og opmærksomhed på egne tanker og følelser. (Mathiesen & Hauer, 2016, s. 315-316) Når børnene fx. røre ved klistret i aktiviteten, får de en fornemmelse af, hvordan det føles, og dette giver en reaktion på, hvad de tænker om det. I aktiviteten lærer børnene, at håndtere forskellige materialer, former fx. toiletruller, aviser, sakse, pensler mm. og gennem pædagogens eksempler, øver de sig på at mestre teknikkerne. Malcolm Ross taler her om udviklingen af håndværk, som er en del af den skabende proces.

Fantasi er evnen til at få ideer og forestille sig, hvordan ting kan løses ved hjælp af indre billeder. Det er også en af kompetencerne i den skabende proces. Det er fantasien, som kan åbne op for nye erkendelser, og tidligere oplevelser kan sættes sammen på nye måder. (Mathiesen & Hauer, 2016, s. 317) I aktiviteten får børnene mulighed for at bruge deres fantasi og kreativitet ved, at der ikke sættes nogen grænser for, hvad de skal skabe, men det er op til dem selv, at bruge det materiale der er og skabe deres helt egne klister klaster figurer.

Læreplanstemaer: (Socialministeriet, 2017)

Alsidige personlig udvikling:

Den alsidige personlige udvikling drejer sig om barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Børn skal lære engagement, livsduelighed, gåpåmod, og kompetencer til deltagelse, som særligt bliver udviklet hos børn gennem leg.

Børn skal også have erfaringer med at, de selv kan påvirke deres livsbetingelser i fællesskabet.

Så opnår børnene nemlig gode forudsætninger for at navigere trygt, nysgerrigt og udforskende i det nære miljø, og det ruste dem til at håndtere fremtidige uddannelses- og livsarenaer.

Aktiviteter, der fremmer børns engagement er personligt udviklende, da engageret deltagelse medføre fordybelse og ultimativt understøtter selvrespekt, selvtillid og selvværd. Børn udvikler engagement, når de indgår i relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever at blive respekteret og værdsat. Engagement er derfor en vigtig forudsætning for, at barnet møder omgivelserne med nysgerrighed, åbenhed og kritisk sans.

Børn øver sig i deltagelseskompetence ved, at de balancerer mellem iagttagende og mere initiativtagende positioner i de forskellige aktiviteter og relationer, som de indgår i.

Det er også væsentligt, at børn lærer at prioritere blandt mange mulige tilbud, så de kan engagere og fordybe sig i netop det, de er optagede af.

Det sker ved, at det pædagogiske personale motiverer børn til at undres, følge deres nysgerrighed, anerkende dem i deres vedholdenhed og støtte dem i deres innovative formåen.

Kommunikation og sprog:

Et komplekst og nuanceret sprog er afgørende for børns udvikling og dannelse, idet at sproget giver børn mulighed for at ytre sig om tanker, følelser, behov og viden om verden. Sproget er adgangen til at begrebsliggøre og forstå sig selv, og det er et væsentligt grundlag for, at barnet gradvist kan udvikle refleksionsevne, kognitive og analytiske kompetencer. Kommunikation og sprog har stor betydning for børns mulighed for at deltage, ikke kun i nære børnefællesskaber, men også for at kunne deltage i skolelivet, demokratiske processer og i samfundet.

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale, som er børnenes sproglige rollemodeller. Kvaliteten i samtaler mellem det pædagogiske personale og børn er væsentlig, og særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Det har stor betydning for børnenes sproglige udvikling, hvordan det pædagogiske personale henvender sig til børnene, taler med dem, giver beskeder og sætter ord på det, der sker i rutiner og aktiviteter.

Børns sprog udvikles i dialoger med sproglige rollemodeller ved at lytte, fortælle og stille spørgsmål til deres omgivelser, og ved at lege med sproget. Når børn eksperimenterer sprogligt, opnår de erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber.

Det er vigtigt, at det enkelte barn oplever at have en stemme i fællesskabet, og at barnet føler sig set, forstået og anerkendt. Sprog er nemlig centralt for at danne relationer, indgå i fællesskaber og vedligeholde venskaber.

Krop, sanser og bevægelse:

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer. Børnene bruger kroppen til at eksperimentere, udfordre, og mærke med, det danner grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er grundlaget for børnenes deltagelse i samfundets forskellige fællesskaber, og har både en fysisk og en eksistentiel dimension.

Sanserne er børns adgang til verden og fundamentet for at opfatte og begribe verden. Gennem brug af sanserne udvikles hjernens neurale netværk.

Stimulering af de tre motoriske grundsanser (taktilsansen, den vestibulære sans/labyrintsansen og muskel-led-sansen) er i samarbejde med de øvrige fire sanser af afgørende betydning for barnets motorisk udvikling.

Sanselige læringsmiljøer skal kunne tilgodese en æstetisk dimension hvor børns legende undersøgelser og kreative eksperimenter med bevægelse er i centrum.

I bevægelses fællesskaber udvikler barnet mestring af kropslige/sanselige indtryk og udtryk og styrker sin evne til at aflæse og forstå andres gestik, mimik, og kropslige udtryk. Deltagelse i bevægelse, leg og fysisk aktivitet giver barnet erfaringer med fx at fokusere sin opmærksomhed, sprog og tænkning, tid- og rumopfattelse samt motivation og følelser. Sådanne alsidige erfaringer danner grundlag for at kunne indgå i relationer og fællesskaber og på sigt at leve et liv som aktiv samfundsborger.

Kultur, æstetik og fællesskab:

Kultur er både en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, samt de kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivets arenaer. Det er gennem kultur, at børn møder nye sider af dem selv, får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres omverden.

Æstetiske oplevelser giver børn mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres livserfaringer, tanker og drømme. Samtidig har oplevelserne en kropslig dimension, hvor indtryk sætter førsproglige aftryk som kropslige fornemmelser og oplevelser. Det kan fx være at mærke spændingen i kroppen, når man lytter til en fængslende fortælling, eller at føle glæde eller nedtrykthed over farverne i et maleri.

Nysgerrighed, sansning, leg og fantasi indgår i den æstetiske læreproces og ansporer til nye perspektiver og anskuelser, der kan forankres som ny viden og ny læring. Derfor må det pædagogiske personale være lydhøre og understøtte børn i at forløse deres skabende udtryk i et læringsmiljø, der inddrager børn i processen, værdsætter fordybelse og konstruktion samt børns egne eksperimenterende udtryk.

Deltagelse i fællesskaber handler om at have forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner. I dagtilbud mødes børn, forældre og pædagogisk personale med mange forskellige baggrunde, kulturer, normer, traditioner og sædvaner. Denne diversitet er en ressource, da et læringsmiljøet præget af mangfoldighed og accept er med til at udvikle børns forståelse af egne værdier og respekt for andres og bidrager til inklusion og tolerance.

Læringsmiljøet er afgørende for børns dannelse, herunder også børns forståelse af kultur. Det pædagogiske personale må derfor formidle glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

Natur, udeliv og science:

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, kropslig, social og en kognitiv dimension. Naturoplevelser bidrager til en begyndende forståelse for teknologi og danner grundlag for at arbejde med fokus på bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

En natur tilgang har fokus på leg og naturmaterialer samt levested for levende organismer, og naturen kan give anledning til eksistentielle oplevelser og overvejelser.

En udelivs tilgang tager udgangspunkt i at børnene møder mange forskellige steder ude naturen med plads til store bevægelser og oplevelser med kroppen. Uderummet er karakteriseret ved direkte sanseoplevelser.

En science tilgang lægger vægt på undersøgelser, som at måle og veje og forsøg med vands forskellige tilstandsformer mm. Science tilgangen vægter undersøgelser, som åbner for en aktiv inddragelse af naturen og naturfænomener som lys, luft, magnetisme og vejrfænomener. Gennem science tilgangen danner børnene erfaringer med årsag, virkning og sammenhænge og det støtter børnene i at kategorisere og systematisere deres omverden ved hjælp af relationspar, som mange/få, stor/lille, tung/let, over/under, osv.

Det pædagogiske personale tilrettelægger desuden læringsmiljøet, så det giver børn mulighed for at eksperimentere med antal, rum og form som tidlige indgange til det matematiske sprog.

Social udvikling:

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer. Den sociale udvikling foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til - øve indflydelse og værdsætte forskellighed. Børnene udvikler gennem sociale relationer empati - og dette bidrager til den demokratiske dannelse.